

**ЖАНГЫ ЖЫЛ МАМЫРЛЫКЪ,
МОНГЛУКЪ, НАСЫПЛЫКЪ КЕЛТИРСИН!**

Геюрге кюн, 2013 жылны 31-чи декабри • № 250 (19421) • Багъасы 3 сомду

ЗАМАН

Газета издается на балкарском языке с 1924 года

Интернет-версия: zaman.smikbr.ru

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

**Балала
кетерге
ашыкъмагъандыла**

3 бет

**Хар къайда да
бир жерге ашыкъмагъан
жетишеди**

6 бет

**Сабий клиника
больницагъа -
электрогенератор**

2 бет

**Хунерли
окъуучулары
учундургъан
тюбешу**

3 бет

**Тириге
тыйгъыч
жокъ**

4 бет

**Атха минип айланыр ючюн,
Атны жылына къалай
тюберге тийишлиди**

11 бет

ЖЫЙЫЛЫУ

«Къырал аппаратны ишинде хар зат да шарт, туура болургъа эмда профессионал халда мамманылыргъа керекди»

КъМР-ни Башчысыны къуллугъун болжаллы халда толтурган Юрий Коков Правительствоу членлери эмда республиканы Башчысыны Администрациясында къуллукъ этгенле бла кенеш бардырганды эмда къырал управленияда мамаларгъа керек боллукъ жумушланы туура этгенди.

Правительствогъа озган жылда этген иши ючюн жюрек ыразылыгын билдирип, Юрий Коков аны бла бирге проблемала кеп къалгъанларын чертип, республиканы халкъыны къолайлыгын игилендирип ючюн, власть органла барысы да къолерин бириктирирге керекдиле, деп чертгенди. «Адамла аланы жашаулары иги жанына тюрленгенин сезерге керекдиле», - дегенди. Ардаракта КъМР-ни Башчысыны Администрациясында ишлегенле бла тубеше, Юрий Коков къырал къуллукълада ишлегенлени жууаплы-

лыкълары энчи болгъанын эсге салганды. «Къырал управленияда профессионал усталыкълары уллу болган эмда тюз ниетли, адепли адамла ишлерге керекдиле. Биринчилеге кереки властыны къыйматлы ишлеуо, аны халкъны аллында даражасы уа экинчилеге кере болады. Биз барыбыз да къыралны сейирлерине, халкъыбыз ючюн ишлерге борчлубуз. Аппаратны ишинде хар зат да шарт, туура болургъа эмда профессионал халда мамманылыргъа керекди», - дегенди ол.

Юрий Коков айтханнга кере,

правительствону бла къырал аппаратны структурасы тюрлениркти, бир бирлерин къатлагъан органла бла ишле кетерилликдиле. «Власть ол неда башха оноуну нек этгенин адамла ангылар ючюн, ала уллу сагъыш этилип, тынгылы тергелип, алай этилрге керекдиле. Кадрланы сайлауда уа баш излем профессионализм болургъа тийишлиди», - деп чертгенди республиканы Башчысыны къуллугъун толтурган. Ол коллегаларын жетип келген Жангы жыл бла алгъышлагъанды. «Кесигизге, юйюрлеригизге да саулыкъ, насып, монглукъ тежейме. Муратларыгызгъа жетигиз! Жашауугъузда жаланда сизни къуандырган тюрлениуле этилсинле», - деп алгъышлагъанды.

Эсепле чыгъарылгъандыла, борчла белгиленгендиле

КъМР-ни Башчысыны къуллугъун болжаллы халда толтурган Юрий Коков Терроризмге къажуа республикалы комиссияны бла КъМР-де Оператив штабны жыйылыуларын бирге бардырганды. Анда Жангы жылны байрамларында эмда Рождествону кезиунде жамауат къоркъуусулукъну эмда право низамны жалчытыу жаны бла мадарла сюзюлгендиле.

Жыйылыуда алгъын этилген оноула къалай толтурулгъанларына шагъатлыкъ этген шартла

туура этилгендиле. Ол санда Къабарты-Малкъар Республикада терроризмге къажуа ин-

формация кюреш не халда болгъанына къаралганды, аны игилендириуну мадарлары сюзюлгендиле.

Жыйылыугъа къатышханла Терроризмге къажуа комиссияны 2013 жылда ишини эсеплерин чыгъаргъандыла, келир кезиуге планы проектин къабыл кергендиле.

ОНОУ

Республиканы футболуна - къырал болушлукъ

Экспертле айтханнга кере, «Спартак» футбол клубда проблемала бир ненча жылны ичинде жыйышдырылгъандыла. Ала ахча къытылкъдан, къурау эм кадрла бла байламлы иш иги къуралмагъандыла башлангандыла. Ма ол сылтаула футболгъа сейир этип къарарча, аны качественсун кетюрюрча этерге къоймагъандыла. Анга къараучуланы даулары, тырманлары да ма аны ючюн кеп болгъандыла.

Футболгъа къараучула арт жыллада ол кереге азайгъандыла. Бусагъатда «Спартак» клубну футболчулагъа борчлары кеп миллионла бла саналады. Алгъын къабыл этилинген келишимле толтурулмагъандыла. Битеу ол

затла, бухгалтер отчетну жашырын схемалары да алагъа къошулуп, клубну тозуратхандыла.

Аны алайлыгын тинтип, КъМР-ни Башчысыны къуллугъун болжаллы халда толтурган Юрий Коков «Спартак» ПФК-ны оноучулары бла тубешген кезиуде спортну адамла артыкъда бек жаратхан тюрлюсюн аинытыу жанлы болуп селешгенди, команда биринчи лигада къалырча, арда уа бек бийик лигагъа да чыгъарча этерге керекди деп, сёзюно алай салганды.

Сабий футбол школаны юслеринден айтханда уа, ала къыралны жанындан болушлукъ аллыкъларына ышандыргъанды. «Анга сёз да

жокъду», - дегенди. Аны бла бирге республиканы футболу шёндюго къыйын замандан къутулур ючюн, бек кеп иш этерге тошеригин чертгенди.

Тубешиуде къыйын болумдан къутулууну хайырлы амалларын излерге эмда 2014 жылда 15-чи январьгъа хазыр этерге деп, аллай оноу чыгъарылгъанды, аны бла бирге уа футболгъа билимлы эмда намыслы жюрюген специалисте келирча этерге кереклиси айтылганды. «Мен аны юсюнден оюмлагъа тынгыларгъа хазырча», - дегенди Юрий Коков.

КъМР-ни Башчысыны къуллугъун толтургъанны бла Правительствоу прес-службасы.

Оюм

Битеу болгъан онгъланы - терроризмге къажуа кюрешге

КъМР-ни Башчысыны къуллугъун болжаллы халда толтурган Юрий Коков, Волгоградда терактланы юслеринден кесини оюмун айта, жер-жерледе власть органланы баш борчлары жаш адамланы араларында терроризмни ниетлерини андан ары жайылыуларын тыяргъады, битеу болгъан онгъланы анга бурургъады, деп чертгенди. «Терроризмге къажуа кюреш ол жаланда Россейни неда Север Кавказны иши туюлдо. Аны маганасы хар кимге да бек уллуду, битеу дуня бла байламды. Ол себепден мында иги сагъыш этип, къыйматлы амала тавбаргъа керекди», - дегенди ол.

Право низамны сакълаучу эмда следственный органла, спецслужбада да террористлени жолларын кесуу жаны бла иги кесек иш этдиле, алай, Юрий Коков акыл этгенден, бу уллу къоркъуудан къутулур ючюн къуч структураланы жанларындан мадарла этиу азды. Ол кеп жаны эм бек къыйын ишди, аны бизден

къалгъан эм къалмагъан сылтаулары да бардыла.

Бусагъатда жер-жерли власть органланы баш борчлары, деп оюмлайды Юрий Коков, жаш адамланы араларында терроризмни ниетлерини жайылыуларын тыйыугъа битеу болгъан онгъланы бурууду. Ол санда бек алгъа юйорле бла ишлеудю, школчулагъа, орта эм бийик билим берген окуу юйледе окугъанлагъа кез-къулакъ болууду, радикализм эмда экстремизм бла байламлы ишлеге жамауат тезюп болмазча этиуде муниципалитетлени маганаларын кетюрюудю.

КъМР-ни Башчысыны къуллугъун болжаллы халда толтурган республика Волгоградда ёлгенлени бла ачыгъанланы юйюрлерине хар жаны бла да болушлукъ этерге хазырлыгын къайтарып айтханды.

Волгоградда терактла бла байламлы КъМР-ни властылары республикада къоркъуусулукъну жалчытыр ючюн къошакъ мадарла этгендиле.

Жарсыу

Юрий Коков Волгоградда чачдырыуну кезиунде ёлгенлени юйюрлерине къайгы сёз бергенди

КъМР-ни Башчысыны къуллугъун болжаллы халда толтурган Юрий Коков Волгоградда болгъан эки терактны кезиуде ёлгенлени юйюрлерине къайгы сёз бергенди эмда алада ачыгъанланы реабилитация этиуде болушлукъ этерге хазыр болгъанын билдиргенди.

Юрий Коков Россейни юг жанында бандит къауумланы аманлыкъ ишлерини жолларын кесуу жаны бла мадарланы кючлендирирге керек болгъанларын айтханды, аланы башчыларына кечгинлик болмасын, дегенди.

- Аманлыкъчыла мурдарлыкъ ишлери ючюн жазагъа тартылыргъа керекдиле, - деп чертгенди ол.

КъМР-ни Башчысыны къуллугъун толтургъанны бла Правительствоу прес-службасы.

Багъа берилу

Къырал къуллукъну шарайыпсыз бардыргъаны ючюн

Россей Федерацияны Президентини 2013 жылда 21-чи декабрде чыгъарылган 929-чу номерли Указы бла Власов Александр Алексеевич-Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны Администрациясыны таматасыны орунбасары, къырал службаны, кадрланы эмда жер-жерли самоуправлянияны вопрослары жаны бла управленияны начальниги-«Шарайыпсыз къуллукъ этгени ючюн» деген белги бла сауаланганды.

ХАТЕРЛИК

Сабий клиника больницагъа - электрогенератор

КъМР-ни саулыкъ сакълау эм курортла жаны бла министрину борчун болжаллы халда толтурган Ирма Шетова «РусГидро» ОАО-ну Къабарты-Малкъарда филиалыны директору Отарланы Къурманнга республиканы саулыкъ сакълау учреждениаларыны айнууна къошумчулукъ этгени ючюн Ыразылыкъ письмо бергенди.

«РусГидро» жандаурлукъ проектни хайырындан Республикалы

сабий клиника больницагъа электрогенератор салыннганды. Шёндюге дери ток ёчюлюп, саусуз сабийлеге керекли оборудование ишлемей тохтаса, алгъыннгы оборудование аны бир талай минутдан берип башлай эди. Ол такъыйкъланы ичинде къыйын ауругъан къагъанакъла ёноп къалыргъа къоркъуу бар эди.

Жангы генератор а терк окууна берип къояды электрокючню. Энди Республикалы сабий клиника

больницаны эм Перинатальный араны реанимация бёлумлеринде багъылгъанланы саулыкъларына, ток ёчюлгенликге, заран тошерик туюлдо.

«РусГидро» бизни республикада Отарланы Къурман башчылыкъ этген филиалы озган жылны ичинде больницалагъа эм саусуз сабийлеге 750 минг сом къоратханды.

БАЙСЫЛАНЫ Марзият.

ЭСГЕ ТЮШЮУ

Жунерли окъуучуланы учундургъан тюбешуу

Жангы жылны байрамын аллында республиканы школларында айырмалы окъугъан, тюрлю-тюрлю олимпиадалада хорлагъан эмда РФ-ни эм КъМР-ни Башчысыны саугаларына тийишли болгъан 120 жаш бла къыз КъМР-ни Правительствосуну юйюнде Къабарты-Малкъарны Башчысыны къулугъун толтургъан Юрий Коков бла тюбешгендиле.

Къууанчы ача, Юрий Александрович биллай жыйылыула ариу тере болгъанын чертгенди. Байрам бла алгъышлай, ол жаш адамланы окургъа, билим алыргъа, келир заманда уа усталыкны сайлауға жууаплы кезден къараргъа, бу мағъаналы атламын этгенде, жангылмазга чакъыргъанды. «Сиз республикабын келир кюнносиз, биз барыбыз да сизге ышанабыз. Биллай бир япону акъылманны сёзлерин эсгерлик эдим: бу дунда къллыкъл жалаанда билимди», - дегенди ол.

2013 жыл а республиканы окъутуу сферасы жетишилми болгъанды. РФ-ни Билим беруу эм илму министерствосуну рейтингине кере, Нальчик шахарны 5-чи, 9-чу номерли школлары эмда 13-чу номерли гимназиясы Россейни бек иги 500 школуну санына киргендиле. «Окъуучуланы илму-техника чығармачылыктарыны арасы», «Сабийлини эмда жаш тёлню чығармачылыктарыны республикалы дворци», «Сабийлини эмда жаш адамланы чығармачылыктарыны айнытыну арасы» къошақ билим берген учрежденияла уа «Интеллектуально-творческий потенциал России» деген миллет программаны чеклеринде къыралда бек иги учрежденияла саналгъандыла. Къабарты-Малкъардан 400-ден аслам окъуучу уа «Мени туугъан журтум», «Космос», «Келир заманнга атлам», «Робототехника» деген битеурессей конкурслада алчыланы санына киргендиле.

Тюбешууге уа РФ-ни Президентини грантына эмда КъМР-ни Башчысыны саугасына тийишли болгъан Ян Трояновский да чакъырылгъан эди. Ол, республиканы оюучуларына жаш адамлаға этилген къайгырылулук ючюн

ыразылыгъын айта, быйыл Белоруссия бла Россей бирге бардыргъан «21-чи ёмюрню фахмулары» деген конкурсда КъМР-ни келечилери Гран-приге тийишли болгъанларын билдиргенди.

«Окъуучуланы техника жаны бла чығармачылыктарыны арасына» журюген жашла бла кызла кеслерини тинтулерини къыралда бла республикада алчы илму-излем институтланы алиллери бла бирге бардырадыла. Фахмулу жаш тёлню келир заманыбыз тутхучу айнырына кеслерини къошумчулукларын этерге хазырдыла», - дегенди эмда Юрий Коковдан «21-чи ёмюрню фахмулары» деген конкурсну кезуило кере Къабарты-Малкъарда бардырыргъа тилгенди.

Тебердиланы Зухура, Эфендиланы Милана, Марита Кужева эмда Елена Минохина уа «Билим беруу» миллет проектни чеклеринде РФ-ни Президентини грантларына тийишли болгъандыла. Ала да къууанчылы жыйылыуға чакъырылгъанланы санында эдиле.

Тебердиланы Зухура жаш жырчылары Битеурессей конкурсунда биринчи жерни алгъанды. Зухура «Бай» деген студияла кюрешеди. Ол да быйыл «Россейни олголло сабий коллектив» деген сыйлы атха тийишли болгъанды. «Малкъар башында ай» деген жырны айтып, ариу аязы бла жыйылгъанланы къуандырды. Эфендиланы Милана да жангы жылға аталгъан жырны айтханды.

Декоративно-прикладной чығармачылыкны Битеурессей конкурсунда алчы Марита Кужева бла тюрлю-тюрлю халкъла аралы эмда россей конкурслары лауреаты, «АкМЭ» жамаут организацианы башчысы Улбашлы Мурат а жаш адамланы атындан Юрий Коковну Жангы

жыл бла алгъышлагъандыла. «Биз алыкъа школда окъуйбуз, алай жууук заманда уа республиканы айнытыуға ёшюнубюзню къошуп башларыкъбыз. Ол а уллу жууаплыккъыды. Бизни алыбызда минг жол барды, алай аладан биз бирин сайларға керекбиз. Бу тюбешуу а эсибизде кёлге къаллыккъыды», - дегендиле ала.

Жыйылыуға жаш спортчула да чакъырылгъандыла. Аланы араларында Гузиланы Арсен да бар эди. Ол эркин тутушудан «Юность России» деген биринчиликни призёрду.

Ол кюн «Зори Кавказа», «Каллисто» тепсеу ансамбльле, Сабийлини эмда жаш тёлню чығармачылыгъыны республикалы дворцинде юйренген келбозчуланы ансамбли, тюрлю-тюрлю конкурслары лауреаты Тамерлан Калмыков кеслерини фахмулары бла жыйылгъанланы къууандырдыла. Миллет кийимледе Къар Аппа бла Къар Къыз да байрамға жарыкълыкъ къошхандыла.

Тюбешуу сагъат бла жарым баргъан эди. Алай бу заман, бир такъыйкъа, терк озганды. Ахырында Юрий Коков анга этилген алгъышла ючюн ыразылыгъын билдиргенди. Ол 2014 жыл Олимпиаданы жылы болгъанын эсертгенди эмда келир жыл жетишилми болуғуна ийнанганын чертгенди. «Мен сизни бла бирге ата-аналарыгъызыны, усталарыгъызыны да алгъышларыкъ эдим. Ала ёсюп келген тёлню юйретиуге салгъан къыйынга баға берген да къыйынды. Биюнча къууанчы, ышаруладан толу конлерибиз кёл болсулла», - дегенди.

Тюбешуу жаш адамланы эсинде кёлге къалыр ючюн а, ала республиканы оюучулары бла суратха тюшгендиле. Жыйылыуға КъМР-ни Парламентини спикерини биринчи орунбасары Руслан Жанимов, Правительствону башчысы Константин Храмов, аны орунбасары Ирина Марьяш, билим беруу эм илму министрни къуллугун толтургъан Нина Емузова да къатышхан эдиле.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

БАШ ЁЛКА

Балала кетерге ашыкъмагъандыла

Профсоюзланы Маданият юйюнде тюнене республиканы баш ёлкасы болгъанды. Анга он мингге жууук сабий келгенди. Аланы асламысы уа къолайсыз, уллу юйорлендиле, ёксюзледиле. Аланы Жангы жыл бла алгъышларға КъМР-ни Правительствосуну Председателини орунбасары Мухамед Кодзиков, Парламентни депутатлары, республиканы профсоюз организациаларыны биригиюню башчысы Фатимат Амшокова, КъМР-ни Башчысыны кенгешчиси Уяналаны Аминат, республиканы асламлы информация органла, жамаут эмда дин организациа жаны бла министрини къуллугун толтургъан Мухадин Кумахов, дағьыда кёл башха къуллукчула келгендиле.

Мухамед Мартынович, сабийлеге айланyp, жашауугуз, биюнча, жарыкъ, къууанчы болсун, бек башы уа сауулукчула болуғуз, муратларыгъыгызға жетигиз, деп алгъышлагъанды.

Фатимат Амшокова уа келе тургъан жарыкъ байрамны аллында не къадар алгъыш этилсе, ол къадар игиди деп, жашчыкълаға бла кызычыкълаға кёл огурулу сёз айтханды. «Жар биргиз да назы терекни кыатында не зат суйгенигизни Къар Аппаға бла Къар Къызға айтыгыз, ала уа аны этерге кюреширкидиле», - дегенди. Абаданы ракълаға айлань а: «Сиз бизни келир заманыбызсыз, республикаға аны этерге сизге тошерикди, аны себепли

билимигиз, фахмуғуз да Къабарты-Малкъарға бек керкидиле. Алай эсе уа, кесигизни тап журютоғюз, иги окъуғуз, билим алыгыз, анагъызыны, атагъызыны, юйретиучолеригизни, усталларыгъызыны айтханларын толтуруғуға итинигиз», - деп, насийхат этгенди.

Къар Аппа бла Къар Къыз, дағьыда келир жылны белгиси - Ат, башха жомакъ жигитле сабийлини назы терекни кыатына чакъырп, ала бла бирге тепсегендиле, жырлагъандыла, назмула

айтхандыла, суратха тюшгендиле. Къар Къыз, бу байрам профсоюзланы болушуклары бла къуарлагъанын айтып, алаға ыспас этгенди.

Байрам иги кесек заманнга дери баргъанды. Къонакъ кызычыкълаға бла жашчыкълаға саугала бла хуржунукъла юлешенгенде, сабийле, алаға къарап, юйлерине кетмей дағьыда бир кесек мычыгъандыла.

ДАЛХАТЛАНЫ Марзият. Суратланы автор алгъанды.

Саугапау

Жангы жылны аллында Правительствону юйюнде Къабарты-Малкъар Республиканы эмда Россей Федерацияны кырал саугаларын беруге аталгъан къууанчылы жыйылыу болгъанды.

Борчланы мамлауға уллу къыйын салгъанлары ючюн

Машинала ишлеуде болдургъан жетишилери эмда кёл жылланы ахшы ишлегенлери ючюн «Россей Федерацияны машинала ишлеуюню сыйлы къуллукчу» деген махтаула уа «Кавказкабель» кабель завод» ЗАО-ну генеральный директору Владимир Кузнецовха бла «Терекеде налмаз инструментле чығаргъан завод» ОАО-ну директорларын советини председатели Владимир Хажуевге аталгъанды.

Лондонда болгъан 30-чу Олимпиадада уллу спорт жетишилме болдургъан спортчуланы хазырлагъаны ючюн Россейни жыйымдык командаларын хазырлагъан арада Россейни жыйымдык команда сыны ауур атлетикадан тренери Маккаланы Махти «Россей Федерацияны физкультура сыны сыйлы къуллукчу» деген атха тийишли болгъанды. Законлукчу кючлендирюуге, гражданланы эркинликлерин бла сейирлерин къоруулауға къыйын салгъаны эм кёл жылланы ахшы ишлегени ючюн КъМР-ни Конституция судюно председатели орунбасары Юрий Кетовха РФ-ни Президентинден ыспас этилгенди.

КъМР-ни Сыйлы грамоталары бла уа РФ-ни Президентини СКФО-да толу эркинликке келечисини аппаратыны КъМР-де баш федеральный инспектору Алексей Вербицкий, КъМР-де федеральный инспектор Владимир Канунников, КъМР-де УФСИН-ни «Уголовный-толкуруучу инспекция» федеральный казна учреждениясыны таматасы Алим Абидов эмда КъМР-де Оператив штабда Оператив управленияны къауумуну тамата офицери Николай Бороденко саугалангандыла.

Аланы бере, КъМР-ни Башчысыны къуллугун болжаллы халда толтургъан Юрий Коков: «Биюн биз кесини жигерлиги, тюз ниети бла уллу намысха, сыйға тийишли болгъан, жамаут хурмет этген адамланы саугалайбыз. Бери тюрлю-тюрлю ёбломде ишлегенле, республиканы кёл тюрлю жумушу бла кюрешгенле жыйылгъандыла. Сизни хар биргиз да кеси жеринде жигер урунады, социальный-экономика эмда жамаутха мағъаналы борчланы мамлауғаа юлюшюгюзню къошасыз. Арымай-талмай ишлей билгенгиз, туугъан республикабызға къуллук этгенгиз, анга кертичи болгъаныгыз ючюн жорек ыразылыгъымы билдиррге сюеме. Сизни саугаларыгыз бла эмда жетип келген Жангы жыл бла къызыу алгъышлайма, кесигизге, юйорлеригизге да насып эмда тынчлык, ырахатлык тежейме», - дегенди.

Саугалангъанлары атларындан Владимир Хажуев селеше, Юрий Коковну къуллукға салыннганы бла алгъышлагъанды эмда республиканы мындан ары айнытыу жаны бла хар ишине да тутхулук эттилгине ышандырды.

КъМР-ни Башчысыны къуллугун толтургъаны эмда Правительствосуну пресс-службасы.

ИЛМУ

Тамблагы кюнбюзге кайгыра

Биз газетибизде билдиргенибизча, быйыл ноябрь айда КъМКЪУ-ну бизнес – инкубаторуну мурдорунда «УМНИК-2014» деген проектни ахыр эсеплери чыгарылгандыла. Анда хорлаганла төрт жюз минг сом грант кюолу болгандыла.

Аладан бири Моксаланы Аслиджанды. Къыз кеп жетишими болган, къырлыны тамблагы кюнбюзге кайгырган жаш алимденди. Ол, КъМКЪУ-ну биология факультетин къызыл дипломгъа тауухандан сора аспирантурагъа киргенди. Окъуй турган кезиунде фахмулу къыз республиканы жамаат – политика жашаууна тири къатышканы ючюн Къабарты - Малкъарны Парламентини Сыйлы грамотасына, КъМР – ни Башчысыны энчи стипендиясына тийишли болганды.

Билимин ёсдорюр мурат бла МГУ- да эм Москваны А. Северцов атлы экология бла эволюция проблемаланы институтунда сынау алганды. 2013 жылда уа Саратовда Н. Чернышевский атлы къырал университетде кандидат диссертациясын къоруулайды. Ары жыйылган профес-

сорла да къызыны ишине бийик багъа бергенлерин да белгилерчады.
- «УМНИК» зришиуде хорламым юч

жылны ичинде кече – кюн демей ишлегеними эсебиди. Проектни юсюнден информацияны мен Интернетде КъМКЪУ – ну сайтында керюп, алай бла ишими ары жиберирге келленгенме, – дейди Аслижан.

Илму жаны бла сынамы керекли къагытланы жыйышдырырға, проектни тап жарашдырырға болушкандыла. Жаш алимни «Противосаранчовые мониторинговые мероприятия с применением ГИС технологии на примере КБР» деген ат бла иши бийик багъагъа тийишли болганды. Аны баш борчу – республиканы сабанларында маждалагъа къажауда инспекциидли орунуна компьютер технологияланы хайырланып, экономикадан ол жумушка белонгнен ачканы аяудайды. Сёзсюз, эл мионкде быллай ахшы башламчылыкны тамблагы кюнб барды.

Ача ёлчменден сора да, къыз Битеуросей конференцияда Сыйлы грамота эм кубок бла саугъаланганды. Аны кесини айтыуна кере, бу хорлам, уллу жетишим болуп, андан ары ёсрге келлендиреди.

Тириге тыйгыч жокъ

Мызыланы Борисни жашы Азамат да бу проектни чегинде «Келлик заманы медицинасы» деген ёлюмде грантха тийишли болганды. Ол Акъ-Суу эли онбешинчи школун бошагъандан сора КъМКЪУ-ну медицина факультетине киргенди. Аны анасыны биолог усталыгы да себеплик этген болур сайлауна.

Жаш алим бизге билдиргенича, ол сабий заманындан бери врач болурға итингенлей турганды. Муратына кертичи болуп, бийик окъуу юйде билим алгандан сора интернатурагъа киргенди. Бусагъатда КъМР-ни тамата хирургу, профессор Мызыланы Исмайлыны башчылыгы бла эндоскопия хирургияны кафедрасында Республикалы больницада ишлейди.

- Мен сауузланы ёт орунларына операция этилген кезиуде зарала болуп къалгъанларын кере, ошите тургъанма. Аланы тапандырырға кереклисича эс бурулмагъаны себепли, ол затны юсюнден кеп сагъыш этип, бу жаны бла жангы оюмгъа келгенме. Профессорла, илму башчым бла да сёлешип, тинтулерими андан ары бардыргъанма. Алай бла «Новая технология восстановления общего желчного протока после его повреждения при лапароскопической операции» деген проектни жарашдырып, зришиуге жибергенме, – дейди бизни

бла ушакъда жаш алим.

Азаматны презентациясына къарагъандан сора бийик жюри, саулык сакълау илму аны оюмуну жангылыгына эмда тюзлюгюне сейир этип, Мызы уллу грантха тийишли болганына бир такъыйкъагъа да экили болмагъанларын айтхандыла. Сора анга, «УМНИК» зришиуно Сыйлы грамотасын, кубогун да берип, тинтулерин андан ары бардырырға төрт жюз сом белгендиле. Жаш кеси билдиргенине

кере уа, Москвада ординатурагъа кирип муратлыды.

-Мени хорламымы юсюнден биринчилени санында сиз жазгъансыз, андан сора: «Окъуугъан «Заманда» этгенбиз, къуандыкъ!» – деп узакъ элледен окъуна сёлешгенлей тургандыла. Сау болугъуз, келир заманда да халкъым ючюн ишлерге, аны бетин бир жерде да жоймазгъа сёз береме, – деп ёхтемлендиргенди бизни Азамат.
ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нажабат.

КЪУУАНЧЛЫ ЖЫЙЫЛЫУ

Ахшы урунганлагъа – сыйлы грамотала, саугъала...

Север Кавказны регионла аралы сетевой компаниясыны (МРСК СК) Къабарты-Малкъарда ёлюмюнде алгъаракъда Энергетикни кюнбюз жораланган къууанчлы жыйылыу болганды. Ёлюмюню башчысы Юрий Губжоков бу сферада урунганланы профессионал байрамлары бла алгышлагъанды. Районлада ёлюмледе, филиалны саулай да кесинде тамамланган жумушланы, жетишилени юслеринден айтханды. Быйыл бардырылган жангыртыу эмда инвестиция программаланы къыйматлыклары да туура этгенди ол.

Ызы бла Губжоков компанияны эмда ведомстволаны атларындан бир къауум ахшы урунганланы саугъалагъанды. Махтаугъа тийишли болгъанланы санына Черек районда электросетьлени башчысы Жангоразланы Хасан да тийишли болганды. Аны Россей Федерацияны Сыйлы грамотасы бла саугъалагъандыла. Кёлпеге дагъыда премияла, ырызлык къагъытла да берилгенди. Энергетиклени къыйыларина багъа берген къонакъла да къатышхан эдиле жыйылыугъа. МЧС-ны КъМР-де Баш

управлениясыны башчысы орунбасары Беслан Хатухов ёлюмюню ол специалитине ведомстволу грамотала бла саугъала бергенди.

Юрий Губжоков ахырында бери келгенлеге, шёндю иши жерлеринде болган энергетиклеге да ырызлыкны

билдиргенди. Профессионал байрам бла эмда келе турган Жангы жыл бла да алгышлагъанды, ишлеринде энчи жашауларында да жетишимле тежегенди.

ОМАРЛАНЫ Мурат.

Алгышлау

Юйюрлеригизге – монглукъ, таматалагъа – кавказ саулуку

Америкада жашагъан жаш тишриу Къарабашланы Илькнур бла быйыл кюз артында Къарачай-Черкес Республиканы Малокарачаевский районунда «Бал чучхурла» деген туркомлекседе бардырылган «Айранны» ючюнню Халкъла аралы фестивалында танышхан эдим. Анга сёз бергенлеринде, алай шатык, ари сёлеше эди бизни тилде, кёлпек сукъланган окъуна эте эдиле.

Илькнурну бош заманы болгъанда ушакъ этдик. Аны айтханына кере, ала юйюрлери бла Америкагъа Тюркню къарачайлыла бла малкъарлыла жашагъан Башкхойюк элинден кёлгендиле. Ол заманда аланы юйюрде тюрк тилде хазна сёлешмегендиле, аны бла байламлы гитчелигинден жаланда ата-анадан эшитгинин билгенди. Тыш къыралагъа кёлгенлеринде уа, школа эм университетледе (ючюсюнде) ингилиз тилде окъугъанды.

Фестивальда орус сёзлени къошуп сёлешгенлеге алай сейир этип къарай эди. «Америкада ёсюп окъуна, мен сизден эсе ана тилимде таза айтама, сизге уа не жетишмейди», – деп бир ненча кере айтхан эди кёлю бла. Университетледе юриспруденция, экономика эм менеджер жаны бла усталыкъла алганы себепли бююнлюкде Американы бир уллу компаниясында менеджер болуп ишлейди.

Бу кюнледе Илькнур бизге электрон почта бла алгышлау къагъыт ийгенди: « Америкада да миллет тепсеулге юйретген жер барды. Анда къарачай-малкъар адетленитерелени сакъларча тюрлю-тюрлю тобешиле болуучудула. Ийнаныгъыз, мында жашагъан жерлелерибизден бири да унутмагъанды къайдан чыкъгъанын, бек сюебиз, термилебиз кеси адамларыбыз бла тобеширге, хапар сорургъа, артыкъда Кавказда жашагъанладан.

Жангы жыл жууукълашып келеди да, аны бла байламлы сизге жюргимден къызыу салам иерге сюеме. Битеу адамла, ол кюнледе къонакъгъа барып, бир бирлерине алгышла айтадыла, сыйланадыла, саугъала бердиле.

Сизге да аллай онгла кеп чыкъсынла. Жашауугъуз игиге айлансын. Жангы жыл хар адамгъа, сейир этерча, бир уллу насып, таматарыгъызгъа кавказ саулуку, юйюрлеригизге монглукъ келтирсин».

Басмагъа КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан хазырагъанды.

Хурметлеу

Бу кюнде Къулииланы Къайсын атлы Малкъар къырал драма театрда, Улбашланы Мутайны 90-жыллык юбилейне аталып, концерт болганды. Маэстро дуниясын алышындырганылы сегиз жыл чакълы бир заман озганды, алай аны жарыкъ сфаты бюгон да биргебизгеде. Арт кезиуде, аны хурметине жоралап, Энейланы Магометни башчылыгы бла «Балкария» фольклор-этнография къырал тепсеу ансамбльни артистлери жарыкъ байрамла ётдоргенлей келедиле. Быйыл анга Къалмухъну «Тюльпан» тепсеу эм жыр къырал ансамбли да къатышханды.

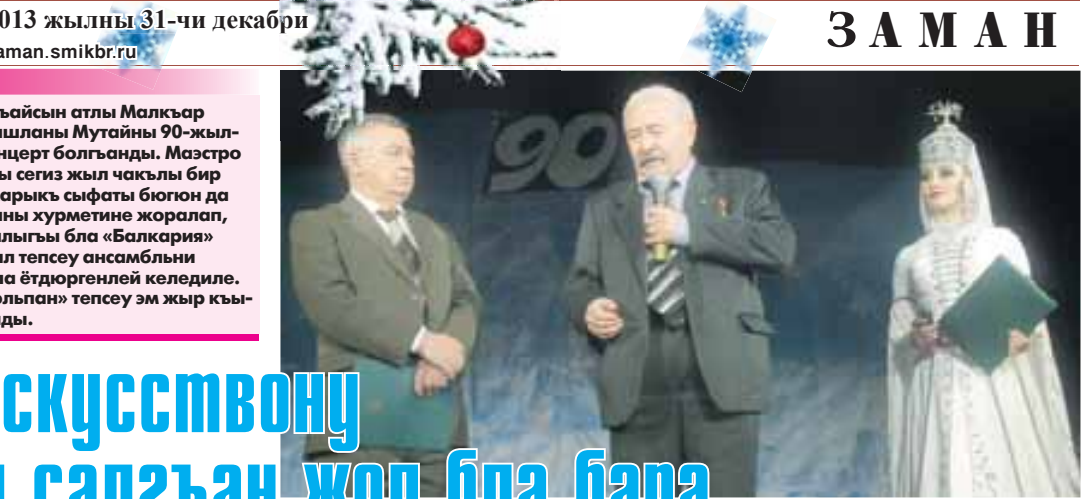
Тепсеу искусствону патчахы салгъан жол бла бара

Улбашланы Мутай РФ-ни, КъМР-ни, Чечен эм Ингуш республикалары да халкъ артисти, КъМР-ни Къырал саугъасыны лауреаты деген атлагы тийишли болганды. Ол кесибизде эм аны тышында тепсеу къауумлагъа башчылык этип, бийик жетишимлеге жетдиргенди.

Концертни да «Уучу бла чыпчыкъ» деген балетмейстер салгъан аламан тепсеу бла ачхандыла. Сора къараучулагъа Жаболаны Людмиланы Мутай кеси сау заманда алгъан видеофильмин кёрюлтгендиле. Анга къарай, биз маэстроу тепсеу искусствогъа къаллай улуу суймеклиги болгъанына энтта да бир кере тюшонгенбиз.

Мутай Исмайловичге бюгонлюкде «Кавказны Моисееви» деп бошдан айта болмазла. Аны школасыны энчи стили, артистлени айырмалы пластикалары барды, ол миллет тепсеуленни классика ритмге бойсундурганды. Къудайланы Мухтар бла бирге ала «Балкарияны» чыгъармачылыгын академиялы даражагъа жетдиргендиле. Аны юсонден ингирде кесини энчи оюму Социалист Урунууну Жигити, академик Залийханланы Михаил да айтханды:

« Мен жюз бла эллиден артыкъ къыралда болганма, алай оруслудан жарыкъ адам кёрмегенме. Биз Россейден сора бирсилеге артыкъ керек болмазбыз. Аны хайырындан жетгендиле биз бюгон ёхтемленген Улбашланы Мутай, Махмуд Эсембаев эм башхала да аллай бийикликте. Китапларымы биринде аны

Созайланы Илияс, Залийханланы Михаил, Гуртуланы Лейля (солдан онгга).

Улбашланы Азворну эм Улбашланы Алийни - чакъыргъанда, залдагыла алагъа хурметлерин къызыу къарсла бла билдиргендиле. Азор, келгенлеге аламан жырын сауугъа этип, халкъымы жаны болгъан къадарда, Мутай сауда, деп жыйылгъанлагъа жюрек ыразылыгын айтханды.

« Сау болсун «Балкарияны» бусагъатда башчысы Энейланы Магомет, тепсеучюлери да, устаны унутмай, ол къойгъан ызын бузмай баргъанлары ючюн. Аны аты халкъда эзде къалгъанына аны ахшы ишин андан ары тап бардырыуду, - дегенди тукъум къарындашы Алий да.

Къайсы байрам да жырсыз болмаз. Ол ингирде жыйылгъанланы чыгъармачылыклары бла республикабызны белгили артистлери Газаланы Алим, Муускаланы Руслан, Тёппеланы Алим, Жашууланы Башир да аламан жырлары бла къуандыргъандыла. Къалмухъдан келген артистле уа, къуру жыр, тепсеу бла чекленмей, миллет музыка инструментлеринде согуу, къызыу къарслагъа тийишли болгъандыла.

Ахырында концертни бардыргъанла халкъны жетип келген Жангы жыл бла алгышлагъандыла. Биз да «Балкария» маэстро бардыргъан огъурлу ишни андан ары элтип, анга улуу кёллю болмагъаны ючюн ыразылыгыбызны билдиребиз.

ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нажабат.

юсонден тынгылы жазаргъа кюрешгенме.

«Сандыракъ» тепсеу халкъбызны бурунгулу заманында фольклор төрелерин ачыкълагъанды. Ол баргъан кезиуде залдагыладан улуу кёллюлей къалгъанла болмагъандыла. «Тюльпан» «Балкария» бла эрттеден бери шубёлукъ жюрютюп, бир бирге къонакъбайлыкъ этгенлери төреге айланганды. Концерте къонакъла «Чычырдыкъ» деген халкъ тепсеуге баргъанларында, жазгы кюнде ариу, женгил чыпчыкъла учханча кёрюнгенди, къызыу къарсла эшитилгенлей тургъандыла.

Сора сахнагъа Улбашланы Мутайны жерлешлери Черек районну администрациясыны башчысы Темиржанланы Махти, Бабугент эли администрациясыны таматасы Османланы Мухтар, «Логоваз» футбол клубу тренери Атабийланы Алий чыкъгъандыла. «Культурабызны хазнасына улуу къошумчулыкъну Улбашланы Мутай, Отарланы Омар, Къудайланы Мухтар этгендиле. Аны себепли келлик төлүлени аланы атларын унутургъа эркинликлери жокъду. Биз да, аны эсге ала, Бабугентте кире баргъан тийреде тепсей тургъан таулугъа эсгерте салыр муратлыбыз. Аны макетин Чер-

«Тюльпан» тепсейди.

кесланы Тахир хазырлагъанды. Кёл заман озмай, ача да табып, аны орнатыргъа кюреширикбиз», - дегенди Темиржан улу.

Османланы Мухтар а Мутай салгъан тепсеулери бла халкъыны кёлүн тау бийикге кётюргенин айтханды. Сора аллай белгили уланы къабыры Бабугентни жеринде сакъланганы элчилеге бек магъаналы болгъанын да билдиргенди ол.

Ингирни бардыргъанла Созайланы Илияс бла Гуртуланы Лейля сахнагъа Улбашланы таматарларын - КъМР-ни халкъ артисти

КУЛЬТУРА

Хар къайда да бир жерге ашыкъмагъан жетишеди

Лейланы сахнада субай санларын, сюзолюк баргъанын, бетине ариу жарашхан, игилик ийнаыулукъ берген жарыкъ ышарыу бир кёрген - тепсеучюно унутурукъ тойлолдо. Къызын усталыгы, тутхан ишин ахырына дери жетдиргени анга хурмет этдиреди. Бир талай жыл мындан алгъа: «Барына да къалай жетишеме?» деп соргъанында, ол: «Бек башы - заманынгы тап юлеширге керекди», - дегени эсимдеди. Манга уа аны кюнюнде 24 сагъат угъай, андан эсе кёл болгъанча кёрюнеди.

Алайсыз къалай жетиширге боллукъду ансамбльде репетициялагъа кеч къалмай жюрюрге, республикада, андан тышында концертлеге къатышыргъа, институтда дерсле берирге, концертле бардырыргъа да? Сёз ючюн, арт кезиуде республикада Ю. Темиржанову юбилейине аталгъан камерный музыканы фестивалында атлары битен дуниягъа белгили жырчы В. Ладюкноу бла музыкант А. Князевни концертлеринде къараучуу ала бла танышдыргъан, чыгъармачылыкларыны юсонден айтхан да Лейля эди.

Гуртуланы Лейля республикадан тышында да белгили тепсеучюдо. Биз аны фахмусуна «Балкария» фольклор-этнография къырал тепсеу ансамбльни санында 12 жылдан бери шагъат болуп келебиз. Анда ишлей тургъанлай, ол СКГИИ-ни вокал эм МХК факультетлерин да бошагъанды. Аны жигерлигини, жууаплылыгын кёрюп, институтда устаз болуп къаларын тилегендиле.

Юсюбуздеги жыл Гуртуланы къызларына насыплы эди. Быйыл ол эки фестивалдан биринчи жерле алып къайтханды. Дагыда анга «КъМР-ни сыйлы артисти» деген ат аталгъанды.

Къыз, профессионалка, Ладюкноу сахнада жашырынлыкларына тюшонюрге кюрешенин да жашырмайд. Концертни бардырыкъ къыз, пианист В. Яропольскийни жанында олтуруп, чапыракъланы ачып турлугун билген музыкант, анга ышанмагъанлыкъ этип, ол ноталаны окуу билгенин бла къалгъанын да соргъанды. Лейля жырчы болгъанын айтханында, тынчайганды. Ладюк до концертден сора къызын ишине ыразы болгъанын билдирген эди.

Сёзсюз, сахнагъа улуу къууатны ол кеси

да береди. «Асланбийде», «Хардарда», «Кёл жаулукъда», «Уучу бла чыпчыкъда» Гуртуланы Лейля солисткады. Аны мардалы къубулгъаны, къолларын ойнагъаны, тиширчуа жумушакълыгы, ариу пластикасы бла ышаргъаны къараучуну эсин бийлеп къоудыла. Къызгъа къарал турлугубуз келеди. Бошдан келтирмегенди ол Владикавказдан Х. Варзиев атлы I Халкъла аралы хореография эришиуден II даражалы дипломну. Анда Анахаланы Мурат бла Улбашланы Мутай салгъан «Уучу бла чыпчыкъны» тепсегендиле. Бир

ауукъдан айтхылыкъ М. Эсембаев атлы V Халкъла аралы эришиуге къатышханды. Анда Анахаланы жашлары бла ючюнчюле болгъандыла. Грозныйде ала башында айтылгъан тепсеуге «Кёл жаулукъну» да къошхан эдиле.

Жырчы, вокал жаны бла репертуарыны юсонден айта, романсла бла арияланы суйюп айтханын белгилейди. Эсимдеди, бир ненча жыл мындан алгъа романсла жырлап эришгенлени санында Лейланы энчи белгилегенлерин, ол къыйын жанрны толук сезгенин да. Ол кеси уа быйыл Тюркеде малкъар литератураны белгили назмуху Гуртуланы Бертни 100-жыллыкъ юбилейин белгилегенде, анда поэтни сёзлерине кере жазылгъан «Туугъан жерибиз» деген чыгъарманы жырлагъанын, анга жоралап тепсегенин да улуу ыразылыкъ бла эсгереди.

Лейланы, искусствону керти адамын, биз да Жангы жыл бла алгышлайбыз. Ол анга, ётген кезиуча, хайырлы, насыплы болуруна ышанамыз.

САРАККУЛАНЫ Асият.

Январь

ПОНЕДЕЛЬНИК	6	13	20	27	
ВТОРНИК	7	14	21	28	
СРЕДА	1	8	15	22	29
ЧЕТВЕРГ	2	9	16	23	30
ПЯТНИЦА	3	10	17	24	31
СУББОТА	4	11	18	25	
ВОСКРЕСЕНЬЕ	5	12	19	26	

Февраль

ПОНЕДЕЛЬНИК	3	10	17	24
ВТОРНИК	4	11	18	25
СРЕДА	5	12	19	26
ЧЕТВЕРГ	6	13	20	27
ПЯТНИЦА	7	14	21	28
СУББОТА	1	8	15	22
ВОСКРЕСЕНЬЕ	2	9	16	23

Март

ПОНЕДЕЛЬНИК	3	10	7	24	31
ВТОРНИК	4	11	18	25	
СРЕДА	5	12	19	26	
ЧЕТВЕРГ	6	13	20	27	
ПЯТНИЦА	7	14	21	28	
СУББОТА	1	8	15	22	29
ВОСКРЕСЕНЬЕ	2	9	16	23	30

Апрель

ПОНЕДЕЛЬНИК	7	14	21	28	
ВТОРНИК	1	8	15	22	29
СРЕДА	2	9	16	23	30
ЧЕТВЕРГ	3	10	17	24	
ПЯТНИЦА	4	11	18	25	
СУББОТА	5	12	19	26	
ВОСКРЕСЕНЬЕ	6	13	20	27	

Май

ПОНЕДЕЛЬНИК	5	12	19	26	
ВТОРНИК	6	13	20	27	
СРЕДА	7	14	21	28	
ЧЕТВЕРГ	1	8	15	22	29
ПЯТНИЦА	2	9	16	23	30
СУББОТА	3	10	17	24	31
ВОСКРЕСЕНЬЕ	4	11	18	25	

Июнь

ПОНЕДЕЛЬНИК	2	9	16	23	30
ВТОРНИК	3	10	17	24	
СРЕДА	4	11	18	25	
ЧЕТВЕРГ	5	12	19	26	
ПЯТНИЦА	6	13	20	27	
СУББОТА	7	14	21	28	
ВОСКРЕСЕНЬЕ	1	8	15	22	29

Июль

ПОНЕДЕЛЬНИК	7	14	21	28	
ВТОРНИК	1	8	15	22	29
СРЕДА	2	9	16	23	30
ЧЕТВЕРГ	3	10	17	24	31
ПЯТНИЦА	4	11	18	25	
СУББОТА	5	12	19	26	
ВОСКРЕСЕНЬЕ	6	13	20	27	

Август

ПОНЕДЕЛЬНИК	4	11	18	25	
ВТОРНИК	5	12	19	26	
СРЕДА	6	13	20	27	
ЧЕТВЕРГ	7	14	21	28	
ПЯТНИЦА	1	8	15	22	29
СУББОТА	2	9	16	23	30
ВОСКРЕСЕНЬЕ	3	10	17	24	31

Сентябрь

ПОНЕДЕЛЬНИК	1	8	15	21	28
ВТОРНИК	2	9	16	22	29
СРЕДА	3	10	16	23	30
ЧЕТВЕРГ	4	11	17	24	
ПЯТНИЦА	5	12	18	25	
СУББОТА	6	13	19	26	
ВОСКРЕСЕНЬЕ	7	14	20	27	

Октябрь

ПОНЕДЕЛЬНИК	6	13	20	27	
ВТОРНИК	7	14	21	28	
СРЕДА	1	8	15	22	29
ЧЕТВЕРГ	2	9	16	23	30
ПЯТНИЦА	3	10	17	24	
СУББОТА	4	11	18	25	
ВОСКРЕСЕНЬЕ	5	12	19	26	

Ноябрь

ПОНЕДЕЛЬНИК	3	10	17	24	
ВТОРНИК	4	11	18	25	
СРЕДА	5	12	19	26	
ЧЕТВЕРГ	6	13	20	27	
ПЯТНИЦА	7	14	21	28	
СУББОТА	1	8	15	22	29
ВОСКРЕСЕНЬЕ	2	9	16	23	30

Декабрь

ПОНЕДЕЛЬНИК	1	8	15	22	29
ВТОРНИК	2	9	16	23	30
СРЕДА	3	10	17	24	31
ЧЕТВЕРГ	4	11	18	25	
ПЯТНИЦА	5	12	19	26	
СУББОТА	6	13	20	27	
ВОСКРЕСЕНЬЕ	7	14	21	28	

УМУТЛАНДЫРГАН СПОРТЧУЛАРЫБЫЗ

Дунияны, Европаны, Россейни чемпионлары

Тереде болуучусуча, жылны аягына жашларыбызны бла кызыларыбызны спортда жетишимлерини итогларын чыгарыучубуз. Быйыл да ала, дунияны, Европаны эм Россейни биринчилеринде, торлю-торлю халкыла аралы турнирлерде хорлап, барыбызны да кыуандыргандыла. Биз аланы бир кыаууму бла сизни шагърей этебиз.

Ёзденланы Мурат

Мурат кесини онсегиз жылда штангачылары араларында бек кючлюкени санына киргенди, ахшы умутла туудургъан жашларыбыздан биринди. Спортну бу тюрлюсю бла ол жаланда төрт жыл кюрешеди, алай бир ненча ай озгъанлай окуяна республиканы чемпионатында хорлайды. Россейни Волгоградда бардырылгъан чемпионатында 94 килограмм ауурлукда анга жетген чыкмагъанды.

Былтыр а анга «Россейни спортну устасы» деген ат да берилгенди. Лашкутачы атлет оюм этгенден, жетишимли болур ючюн, бек алгъа эринмезге керекди, сора кыйда да низамлы, сайлагъан ишине битеу кючюн салыргъа тийишлиди. Жаш штангачы Олимпиада оюнланы чемпиону болургъа муратлыды.

Туменланы Альберт

Нокаутланы устасы Альберт быйыл бизни жетишимлерни бла сейирсиндире тургъанды. Мартда Краснодарда кыатыш сермешледен «Южный фронт» деген халкыла аралы турнирде ол, 78 килограмм ауурлукда эрише, 38 секунду ичинде чечени Висхан Амирхановну хорлап, «алтынны» алгъанды. «Москваны кыатында сермеш»

деген бийик даражалы турнирде уа, специалистле эрттеден оюм этгенлерича, ол туююшно бардырыуда хыны эм ургъаныны кючлююкю бла биринчи раундда окуяна аны бла кюрешген спортчуну нокаутка ашыргъанды.

Ол угъай, жерлешибиз джиджитсудан, грэпплингден, тайбоксадан, кикбоксингден чемпион Ясуби Эномотону «эсин аудургъан» биринчи спортчуду. Альберт кеси айтханыча, ол рингге жаланда хорлам ючюн чыгъады, мураты - кеси ауурлугунда дунияда эм иги спортчу болургъады. Аны атасы Хусейн юйретеди.

Къарындашла Тебуланы Мырза-Бек бла Тау-Бек

Каратедэ болдургъан жетишимлери газетибизде дайым басмаланып тургъандыла. 2013-чю жылны январь айында Мырза-Бек «Невский факел» деген Битеуроссей эришиуде Россейни студентлерини араларында чемпионатда биринчи болгъанын санады. Быйыл ол «Гран-при Балти», «Кубок Черноморского побережья Кавказа» турнирлерде да «алтынны» алгъанды.

Аны къарындашы Тау-Бек саулугуна чып туюшени, аны бла байламлы операция этилгенни хатасындан иги кесек заманны жарау этиуно кыйгъан эди. Шёндю уа ол, къарыу алып, спорт залгъа дайым жюриюкю. Санкт-Петербургну жыйымдык командасында кесини ауурлугунда биринчи жерни алады.

Ноябрьде уа Москвада Россейде каратедэ 35 жыл толгъаны бла байламлы «Дунияны ара шахарларыны кубогу» деген даражалы турнир болгъанды. Анда къарындашла бешишер сермеш бардыргъандыла. Эсеплеге кёре, Мырза-Бек - экинчи, Тау-Бек а ючюнчю жерле алгъандыла.

Аттасауланы Рамазан

Украиныны Карпаты шахарында жаш төлюно арасында эркин туушуудан Халкыла аралы турнир болгъанды. Анда юч кюнню ичинде Россейден, Украинадан, Америкадан, Азербайджандан,

Молдовадан 250 спортчу хорлам ючюн кюрешгендиле. Бу сыйлы эришиуде Черек районну Бабугент элинден Аттасауланы Рамазан да болгъанды.

Ол, 38 килограмм ауурлукда жыгъыша, беш сермешин да хорлам бла бошап, «алтын» бла

кыйгъанды. Рамазан Бёзюланы Исхакъда бла Атабийланы Магомтеде жарау этеди.

Гузеланы Зурият

Зурият дзюдодан СКФО-ну биринчилигини кюмюш призеруду. Бу эришиуге округдан 190 спортчу кыатышхан эди. Кызы, жангыз да жарым жылны жарау этгенден сора, тюрлю-тюрлю даражалы эришиуде жетишимли бола башлагъанды. СКФО-ну биринчилигинде ол финалгъа дери битеу сермешлерин хорлам бла бошап чыккъанды.

Анда анга Россейни чемпионкасы Алана Лазарова бла сермешире туюшгенди. Алана жерлешибизни иппон бла терк кыатаргъа умут этген эсе да, Зурият анга аллай онг бермегенди. Алай, кыаты сермешледен сора, сынамы уллуракъ болгъан Алана вазари бла хорлагъанды. Зурият спортда, окууда да алчы

болгъанлай келеди. Бюгюнлюкде ол КъМКЪУ-ну Экономика факультетини студенткасыды.

Мусукаланы Исмайл

Исмайлны жыйырма жылда эркин туушуудан кеп даражалы Россейли, Халкыла аралы эришиуде да ахшы кёрюмдюле болдура келгенди. Жаш гёжефге профессионалланы, кыараучуланы жанларындан да аслам эс юниорланы араларында Россейни биринчилигинден сора берилгенди. Аны ызындан ол Изербашда турнирден сора спортну устасы деген атха да тийишли болады.

Кесини биринчи уллу хорламына Исмайл 2011 жылда Чеченде Ахмад-Хажы Кадыровну хурметине жораланган турнирде алчы жерни алгъанын санады. Жерлешлерибизни бютунда кыуандыргъан жетишими уа аны Болгарияда дунияны чемпионатында хорлагъаныды.

Бюгюнлюкде ол жашауун эркин туушуу бла байламлы этеди. Исмайл абадан кыауумда, Россейде онлуг болуп, Европаны бла дунияны чемпионатларында туушургъа мурат этеди.

Улбашланы Алина

Улбашланы Алина да ахшы умутла туудургъан каратечи кызыбызды. Ол каратени будокай тюрлюсюнде, кыйсы эришиуге кыатышса да, жетишимли бола келеди.

Арт беш жылда кесини ауурлугунда Юг федеральный округну чемпионкасыды, былтыр а дагыда Кисловодскде «Кубок Кавказа» эришиуде да хорлагъанды. Быйыл ол «Динамо» обществуно 90-жыллыгына аталган кыара бел баууланы араларында бардырылгъан кюрешде да «алтын» алгъанды.

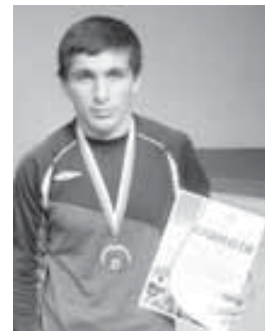
Курданланы Марат

Курданланы Марат - Евразияны чемпионуду. Краснодар

шахарда пауэрлифтингден Евразияны ачыкъ чемпионаты бардырылгъан эди. Анга беш жюзден аслам атлет кыатышханды. Марат, 67,5 килограмм ауурлукда эрише, алтын майдал алып, Евразияны чемпиону деген атха тийишли болгъанды. Ол саулай да 447,5 килограмм кётургенди.

Аны бу жолгъу даражалы хорламы биринчи туююкю. Былтыр Марат дунияны бла Европаны чемпиону болгъанды, дунияны кубогун алгъанды. Спортчу Урузмаг Мерденовада бла Жапуланы Лейлада жарау этеди.

Локияланы Жамболат

Жамболат 2009 жылда грек-рим туушуудан Россейни биринчилигинде (онгёрт жылда) «алтынны» алгъан эди. Андан сора да, ол, кеп тюрлю турнирлерде ахшы кёрюмдюле болдура, Россейни кадетлерини араларында алчылыкда ючюнчю жерге чыгъады. Европаны биринчилигине да кыатышады.

Ахыр кезиуде Приволжский федеральный округну жаш төлю биринчилигинде-эки кере, «А» классны Битеуроссей турнирлерде юч кере кытханды, абадан спортчулары араларында доммакъ призёр болгъанды. Анга РФ-ни спортну устасы деген ат да берилгенди.

Ол Саранскде бардырылгъан РФ-ни алчылыкында «алтынны» кыоруулагъанды. Россейни жыйымдык командасыны тамата тренери Гоги Когушвили аны туушханына бийик багъа биче, анга ышанганын айтханды. Жамболат кеси уа: «Спортха жюреги бла берилген эм бир тюрлю жетишимлери болгъан спортчула бири кыалмай Олимпиадада хорларгъа умут этедиле. Мен да аланы санымдама», - дейди.

Басмагъа **КУЛЬЧАЛАНЫ ЗУЛЬФИЯ** хазыргъанды.

Топалайчыкь

Холамханланы Эльмира бла Османланы Салима Хасания элде жашайдыла. Ала «Минг тау» ансамблде тепсейдиле.

КОНЦЕРТ

Зауукълукъ алгъандыла

Озгъан ыйых кюн Нальчикде Къырал концерт залда шахарны 2-чи, 4-чю, 5-чи номерли лицейлеринде, Нартадагы интернатда окъугъанлагъа, саууз сабийлеге деп сейирлик концерт программа кёргозюлген эди. Аны Нальчикде сабийлени чыгъармачыкъларыны студиясыны башчысы Розанна Тлишежева бла Вика Каболова республикада профессионал театрланы артистлери бла бирге къурагъандыла. Анга «Жомакълары сауугъа эт» деп да атагъандыла.

Ол кюн бери төрт жылдан оналтыгъа дери жыл санда болгъаннадан эки мингге жуукъ сабий келип, «Бармалей» деген жомакъларга да къарап, аны жигитлери бла бирге ойнап, кюлюп, Къар Аппагъа бла Къар Къызгъа къууанып, улуу зауукълукъ алгъандыла. Аны бла да къалмай, аланы хар бирине татлы сауугъа да берилгендиле. Байрамны къурагъанла КъМР-ни Культура министрствосуна,

Къырал концерт залны башчыларына, «Нальчик» автотранспорт предприятиягъа бу байрамны къурагъа болушханлары ючюн ыспас этгендиле.

Мен а Нальчикдеги студия битеу Север Кавказда да жангыз болгъанын черте кетерге суюме. Ол ишлегенли артыкъ кеп заман болмайды. Аны Розанна Тлишежева, Машукда бардырылгъан

жаш тёлу конкурсда хорлап, грант къоллу болгъандан сора ачхан эди. Анда жашчыкъланы бла кызыккъланы англиз, испан тиллеге, адет-төрелеге, тепсерге, сурат ишлерге, къолдан усталыкъларга эм кеп башха затлагъа юйретедиле

ХОЛАЛАНЫ Марзият.
Суратны автор алгъанды.

Къарау

Жамауат низамны сакъларгъа киришгендиле

Жангы жылны байрамны аллында Нальчикде Абхазия майданда полицияны жамауат низамны сакъларгъа барлыкъ нарядларына къарау болгъанды. Былайгъа жыйылган полициячылары кийимлерине, кереклерине, автотранспортларына къарап бошагъандан сора, алагъа ахшы жолгъа атланыгъыз деген алгъыш сёзю «Литературная Кабардино-Балкария» журналны баш редактору, Россейни МВД-сыны Нальчикде Управлениасында жамауат советни председатели Хасан Тхазеплов эм Управлениада ич ишлене эм ич аскерлени органларыны ветеранларыны советини председатели ич службаны полковниги Эдуард Демьяненко айтхандыла.

Сатыргъа сюелип тургъанланы алларында бек иги къуллукъчуланы сакълану

эм кезиулоу чынларын кётюрююню юсюнден буйрукъла окъулгъандыла. Аланы барысына да сауугъаланы бла чынланы КъМР-де ич ишле министрине орунбасары Залиханланы Къаншау бергенди.

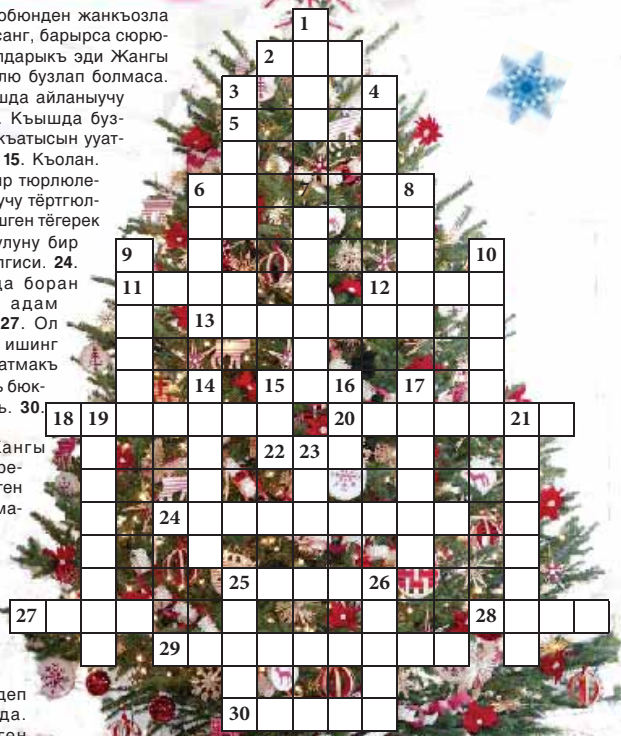
КъМР-де МВД-ны жамауат низамны сакълау жаны бла полицияны начальнигини орунбасары Роберт Керефов энчи состав бла инструктаж бардыргъанды, алагъа кестерлени энчи эм саулай коллективни къоркъуусузлугъа ючюн кыйгъырыргъа кереклисин эсгергенди. Аны бла бирге уа хар полициячыгъа граждандла бла сёлешген кезиуде адепли, намыслы, адежли болургъа унутмазларын аманат этгенди.

Россейни МВД-сыны Нальчикде Управлениасыны пресс-службасы.

Сёзбер

ЭНИНЕ: 2. Аны тюбюнден жанкъозла чыгъарла. 5. Оздурсанг, барырса сюрюне. 11. Ол да гъурулдарыкъ эди Жангы жыл байрамгъа, кёлю бузлап болмаса. 12. Сабийлени къышда айланыучу «машиналары». 13. Къышда бузлагъан жерни баш къатысын ууатхан темир къурукъ. 15. Къолан. 18. Оюнланы бир-бир тюрлюлеринде кюл бла атыучу төртгюлчюкле. 20. Сууда бишген төгерек «бишлакъ». 22. Таулуну бир ишин битдирген белгиси. 24. Къышны ахырында боран кюнле. 25. Ансыз адам акъыл къанатсыз. 27. Ол болмаса, аш нойде ишинг бармаш. 28. Суулу, батмакъ жер. 29. Жолда аякъ бюкдюрюючу бузлауукъ. 30. Адамны жазыуу.

ЁРЕСИНЕ: 1. Жангы жылны раубазы төреги. 3. Сатыу жюрюген ара. 4. Чёгючню тамата къарындашы. 6. Къауум атдан къурагъан сюрюк. 7. Таулу календарьда ноябрь аны ал айы, декабрь а арт айыды. 8. Эт биширген болса, аны асадыла. 9. Анга хынат деп айтыучудула халкъда. 10. Териден тигилген женгисиз кийим. 14. Къар Аппаны сауугъалы къапчыгъы. 15. Татлыны эгечи. 16. Къоркъакъны жаны аны бла бирге кетеди. 17. Кертини чойреси. 19. Кюч бла кесине бойсундуруу. 21. Таулу композиторуубуз Жетте улуну аты. 23. Тынч, ырахат кюнле, жашау. 25. Чалыны тутуругъу. 26. Атны «жуугъу».

Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамал

РЕДКОЛЛЕГИЯ:

КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан (баш редактору орунбасары)

БЕШПАЙЛАНЫ Муталип (баш редактору орунбасары)

ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууаплы секретарь)

ТЕКУЛАНЫ Хауа (жамауат-политика бёлмонно таматасы)

ТЕЛЕФОНЛА:

Редактору приёмный - 42-63-01. Баш редактору орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82. Жууаплы секретарь - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62. Корректорла - 42-63-52.

Газет Басманы эм асламлы информацияны эркинликлерин къоруулау жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 1994 жылда 14-июньда регистрация этилгенди.

Регистрация номер —Н—0066. Индекс - 51532

Газетни басмагъа КъМР-ни Асламлы информация органла, жамауат эмда дин организацияла жаны бла министрствосуно компьютер службасы хазыр этгенди.

Газет «Тетраграф» ООО-ну типографиясында басмаланганды. Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 33

Номерге графикге кёре 19.00 сагъатда кюл салынады. 20.00 сагъатда кюл салынганды

ГАЗЕТНИ НОМЕРИН ЧЫГЪАРГЪАНЛА:

Саракуланы Асият, Жангоразланы Нажабат - дежурный редакторла; Кетенчиланы Зульфия - жууаплы секретарыны орунбасары; Акушуланы Феруза (1,2,3,4,7,8-чи бетле), Бийекудуланы Жаннет (5,6,9,10,11,12-чи бетле) - корректорла.

Тиражы 2640 экз. Заказ № 3278

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 5
электронный почтасы: elbor_50@mail.ru